

Bódisné Görbe Krisztina

JÁSZBERÉNYBEN BEVEZETT HELYI ADÓK ÉS A 2017. ÉV LEGNAGYOBB ADÓFIZETŐ VÁLLALKOZÁSAI

A települési önkormányzatok képviselő-testületei önkormányzati rendelettel helyi adókat és települési adókat vezethetnek be. A rendeletben az adóalap fajtáját, az adó mértékét, az adómentességeket és adókedvezményeket úgy kell megállapítaniuk, hogy azok megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek, és az adózók széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének. A helyi adózás struktúrája három fő rendszeremre, a vagyoni típusú adókra, a kommunális jellegű adókra és a helyi iparüzési adóra épül. Vagyoni típusú adók az építményadó és a telekadó, a kommunális jellegű adók a magánszemély kommunális adója, valamint az idegenforgalmi adó.

Jászberény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az alábbi helyi adókat vezette be: építményadó (1992)

helyi iparüzési adó (1994)

telekadó (2012)

magánszemély kommunális adója (2012)

idegenforgalmi adó (2016)

1. sz. táblázat: Helyi adóbevételek (2011–2017)

Évek	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Helyi iparüzési adó (eFt)	1 891 008	2 012 664	1 815 221	2 138 394	2 347 800	2 419 070	2 431 420
Építményadó (eFt)	153 030	270 971	292 311	303 793	318 166	329 027	334 237
Telekadó (eFt)	0	54 465	58 174	57 385	74 757	58 177	68 469
Magánszemély kommunális adója (eFt)	0	48 704	42 899	21 568	21 506	21 155	22 390
Idegenforgalmi adó (eFt)	0	0	0	0	0	3 614	4 979
Összesen (eFt)	2 044 038	2 386 804	2 208 605	2 521 140	2 762 229	2 831 043	2 861 495

Forrás: Jászberény PH Adóigazgatási Iroda

Jászberényben az 1992. évben, az elsőként bevezetett építményadóval adókötelessé váltak a lakás és nem lakás céljára szolgáló építmények. 20 évig három övezeti besorolás szerinti adóztatás valósult meg, amelyet a 2012. évtől a használati cél szerinti sávós adómértékkel történő adóztatás váltott fel. Az övezeti besorolás szerint a város belterülete I-es és II-es övezeti részekre tagolódott, míg a III-as övezetet a külterület alkotta. Az adómérték a 2002–2012. évig az I-es övezetben 225 Ft/m², a II-es övezetben 190 Ft/m² és a III-as övezetben 150 Ft/m² volt.

Az adózási szabályok átreformálásával a 2012. évtől az építmények tényleges használata lett a meghatározó, és a vagyontárgyak méretétől függően sávós adóztatás valósul meg. Az újonnan bevezetett adómértékek jellemzően a törvényileg maximált értékeknél jóval alacsonyabbak.

2. sz. táblázat: *Építményadóban a 2012. évtől a törvényi és helyi adómértékek*

Adómértékek használati cél szerinti sávós adóztatással	
Törvényi maximális adómértékek	Jászberényi adómértékek
2012. évben 1658,3 Ft/m ² 2013. évben 1722,9 Ft/m ² 2014. évben 1821,2 Ft/m ² 2015. évben 1852,1 Ft/m ² 2016. évben 1848,4 Ft/m ² 2017. évben 1846,6 Ft/m ²	a) általános használati célra szolgáló építmény: 225 Ft/m ² b) iroda célra szolgáló építmény: ba) 60 m ² -t meg nem haladó része után: 1000 Ft/m ² , bb) 60 m ² -t meghaladó része után: 500 Ft/m ² , c) kereskedelmi célra szolgáló építmény: ca) 200 m ² -t meg nem haladó része után: 300 Ft/m ² , cb) 200 m ² -t meghaladó, de 1000 m ² -t meg nem haladó része után: 500 Ft/m ² , cc) 1000 m ² -t meghaladó, de 4000 m ² -t meg nem haladó része után: 700 Ft/m ² , cd) 4000 m ² -t meghaladó része után: 1400 Ft/m ² , d) termelési és raktározási célra szolgáló építmény: da) 1500 m ² -t meg nem haladó része után: 300 Ft/m ² , db) 1500 m ² -t meghaladó, de 4000 m ² -t meg nem haladó része után: 400 Ft/m ² , dc) 4000 m ² -t meghaladó része után: 500 Ft/m ² . e) 2013. évtől hitelintézeti, pénzügyi, biztosítási és üzemanyagtöltő állomás célra szolgáló építmény esetén a hasznos alapterülete után 1600 Ft/m ² , f) jogerős bontási engedéllyel rendelkező és használaton kívüli adótárgyak esetében 0 Ft/m ² .

Forrás: Jászberény PH Adóigazgatási Iroda

A 2017. évben az adóalanyok száma 10 518 fő volt, ebből 4028 fő fizetett építményadót és 6490 adózó kapott adómentességet törvényi vagy önkormányzati kedvezmények alapján. A legtöbb építményadót a termelői szektorban működő vállalkozásoknak kellett fizetni. Az előírt adójuk 219 millió Ft volt. A kereskedelmi és általános (többnyire gépjármű tárolási) célra szolgáló építmények után 39-39 millió Ft adót kellett fizetni, míg az iroda céljára szol-

gáló építmények után 27 millió Ft, a pénzügyi tevékenységek céljára szolgáló építmények után 4 millió Ft volt az előírt adó.

Jászberényben 2017-ben összesen 15 683 db általános, 327 db iroda, 613 db kereskedelmi, 800 db termelési, raktározási, 18 db hitelintézeti, pénzügyi, biztosítási célra és üzemanyag-töltő állomás használati céljára szolgáló adóköteles építmény szerepelt az adózók nevén. A bevallott lakások száma 11 284 db volt, melyek után 199 millió forint helyi adómentességet vehettek igénybe azok a magánszemély adózók, akik nem vállalkozás céljára használták az építményeiket.

A telekadó szintén vagyoni típusú adó, amit az épülettel be nem épített földterület után kell fizetni. Telekadó alá nem tartozik a belterületen fekvő termőföld, amennyiben az tényleges mezőgazdasági művelés alatt áll, a külterületi termőföld, tanya, közút, vasúti pálya, temető, víztározó, erdő és mocsár. 2017-ben összesen 7478 adózóból 436-an voltak adófizetésre kötelezve. A bevallott telkek száma összesen 9397 volt, ebből 1384 telek után fizettek telekadót és 8013 telek mentes volt az adó alól törvényi vagy önkormányzati adómentesség címén. 436 adófizetőből 199 vállalkozás volt, akiknek az összesen előírt 72 millió Ft telekadó 88%-át kellett megfizetni.

3. sz. táblázat: Törvényi és helyi adómértékek a telekadóban

Törvényi maximális adómértékek			Jászberényi adómértékek 2012–2017. években
2012. évben 301,5 Ft/m ²	2014. évben 331,1 Ft/m ²	2016. évben 336,0 Ft/m ²	I. övezetben: 25 Ft/m ² , I. övezeten kívül: 0 Ft/m ² .
2013. évben 313,2 Ft/m ²	2015. évben 336,7 Ft/m ²	2017. évben 335,7 Ft/m ²	

Forrás: Jászberény PH Adóigazgatási Iroda

Jászberényben a lakások után a tulajdonosoknak vagy lakásbérlőknek kell magánszemély kommunális adóját fizetni. 2013–2017-ig két adózási kört különböztetett meg a rendelet, a Jászberényben állandó lakóhellyel rendelkező és nem rendelkező adózókat. A 2013. évben adómentességet kaptak a Jászberényben állandó lakóhellyel rendelkező adózók a 70 m²-t meg nem haladó lakásuk után. 2014-től a képviselő-testület bővítette az adómentességet, kiterjesztette a 100 m²-t meg nem haladó hasznos alapterületű lakásokra is.

Az önkormányzat által biztosított helyi adókedvezmények alapján 2013-ban 5384 db lakás, míg 2014-ben 8829 db lakás után nem kellett adót fizetni a jászberényi lakosoknak.

A 2017. évben 10084 fő adózóból önkormányzati adómentesség jogcímén 8913 fő adózónak nem kellett megfizetnie összesen 37,4 millió Ft magánszemély kommunális adóját.

4. sz. táblázat: 2017. évben a bevallott lakások hasznos alapterület szerinti megoszlása

Bevallott lakások	(db)
100 m ² -t meg nem haladó hasznos alapterületű lakások száma	9 256
100 m ² -t meghaladó, 140 m ² -t meg nem haladó hasznos alapterületű lakások száma	1 761
140 m ² -t meghaladó, 210 m ² -t meg nem haladó hasznos alapterületű lakások száma	359
210 m ² -t meghaladó hasznos alapterületű lakások száma	44
Összesen	11 420

Forrás: Jászberény PH Adóigazgatási Iroda

5. sz. táblázat: Törvényi és helyi adómértékek a magánszemély kommunális adójában

Törvényi maximális adómértékek	Jászberényi adómértékek
2012. évben 25 628,5 Ft/adótárgy	a) 0-70 m ² lakás esetében: 3000 Ft, b) 71-140 m ² lakás esetében: 6000 Ft, c) 141-210 m ² lakás esetében: 12 000 Ft, d) 210 m ² -t meghaladó lakás esetében: 24 000 Ft.
2013. évben 26 628 Ft/adótárgy	Jászberényben állandó lakcímmel rendelkező adózó esetében: a) 70 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 0 Ft, b) 70 m ² -t meghaladó, 140 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 6000 Ft, c) 140 m ² -t meghaladó, 210 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 12 000 Ft, d) 210 m ² -t meghaladó lakás esetében: 24 000 Ft. Jászberényben állandó lakcímmel nem rendelkező adózó esetében: a) 70 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 18 000 Ft, b) 70 m ² -t meghaladó, 140 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 24 000 Ft, c) 140 m ² -t meghaladó lakás esetében: 26 600 Ft.

2014. évben 28 145,8 Ft/adótárgy	Jászberényben állandó lakcímmel rendelkező adózó esetében: a) 100 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 0 Ft, b) 100 m ² -t meghaladó, 140 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 6000 Ft,
2015. évben 28 624,3 Ft/adótárgy	c) 140 m ² -t meghaladó, 210 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 12 000 Ft, d) 210 m ² -t meghaladó lakás esetében: 24 000 Ft.
2016. évben 28 567,1 Ft/adótárgy	Jászberényben állandó lakcímmel nem rendelkező adózó esetében:
2017. évben 28 538,5 Ft/adótárgy	a) 70 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 18 000 Ft, b) 70 m ² -t meghaladó, 140 m ² -t meg nem haladó lakás esetében: 24 000 Ft, c) 140 m ² -t meghaladó lakás esetében: 26 600 Ft.

Forrás: Jászberény PH Adóigazgatási Iroda

A 2016. év második felétől idegenforgalmi adó bevezetése vált szükségessé, mivel a városfejlesztési feladatok, beruházások megvalósítására hirdetett pályázatok között több olyan kiírás szerepelt, amelyeknél előnyt jelentett vagy részvételi feltétel volt az idegenforgalmi adó megléte. A beruházások minél alacsonyabb önköltséggel történő megvalósítása érdekében ezért úgy döntött a képviselő-testület, hogy bevezeti az idegenforgalmi adót. A jogi szabályozás szerint adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó mértéke személyenként és vendégéjszakánként 300 Ft, a törvényi 505,6 Ft/fő/vendégéjszakánkénti adómaximumhoz képest. Jászberényben 2017-ben 16 szálláshely működött. A 18. év alatti életkorú vendégek 1653 vendégéjszakát töltek Jászberényben, nekik nem kellett törvényi adómentesség címén megfizetni az idegenforgalmi adót. Hallgatói jogviszonnyal rendelkezők 194, munkavégzés céljából 5092, ideiglenes iparüzési adó hatálya alá tartozók 8894 és közeli hozzátartozók 7 adómentes vendégéjszakát töltek el városunkban.

Jászberényben a helyi adók közül az iparüzési adóból származik a legnagyobb bevétel. A helyi iparüzési adóban adóköteles az állandó és az ideiglenes jellegű tevékenység. 2012-ben Jászberény város Képviselő-testülete 1,9%-ra csökkentette a kilenc éve egységesen minden tevékenységre bevezetett 2%-os helyi iparüzési adómértéket.

Helyi iparüzési adóban az önkormányzati adókedvezmények nyújtása terén az uniós csatlakozással jelentősen beszűkültek a lehetőségek. Törvényi szabályozás alapján azoknak a vállalkozóknak lehet adókedvezményt vagy adómentességet adni, akiknek a vállalkozási szintű adóalapja nem éri el a 2,5 millió forintot. Jászberényben 2012-től ezt az adómentességet az 1,6 millió forint vállalkozási szintű adóalapot meg nem haladó adózók kaphatják. A 2016. évtől törvényi változás alapján lehetővé vált a 20 millió Ft vállalkozási szintű adóalapot meg nem haladó házi orvos és védőnő vállalkozók mentesítése az adófizetés alól, mely lehetőséggel Jászberény város Képviselő-testülete élt, és ezzel bővítette az önkormányzati adómentességek körét.

A 2011–2017-ig lezárt gazdasági évek helyi iparüzési adóbevallásainak összesített adatait a 6. számú táblázat foglalja össze.

6. sz. táblázat: A helyi iparüzési adóbevallások összesített adatai

Évek	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Adófizetők száma	1 802	1 940	2 109	2 248	2 290	2 285	2 326
Társas vállalkozások száma	1 184	1 279	1 365	1 416	1 426	1 435	1 390
Egyéni vállalkozók száma	618	661	744	832	864	850	936
1,6 millió Ft alatti adómentes adóalappal rendelkező adózók száma	1 162 (2,5 MFt alatt)	1 143	1 103	917	899	928	953
20 millió Ft alatti adómentes adóalappal rendelkező háziiorvos, védőnő adózók száma	0	0	0	0	0	6	18
Adómentesség alapján elengedett adó (eFt)	19 867	13 441	13 281	12 784	11 398	12 543	12 594
Megfizetett adóelőleg (eFt)	1 757 853	1 704 326	1 607 409	1 938 394	2 193 025	2 246 339	2 173 220
December 20-i adófeltöltés (eFt)	133 156	308 338	207 812	200 000	154 775	172 731	258 200
Adóbevétel összesen (eFt)	1 891 009	2 012 664	1 815 221	2 138 394	2 347 800	2 419 070	2 431 420

Forrás: Jászberény PH Adóigazgatási Iroda

A táblázatban szereplő adatokon túl fontos kiemelni a Jászberény város életében meghatározó szerepet betöltő nagy adófizető vállalkozásokat. Ezek a vállalkozások a befizetett adójuk mellett munkát és megélhetést biztosítanak Jászberény és a környező települések lakosai

számára, ezzel is hozzájárulva a város fejlődéséhez, gyarapodásához. Napjainkban már nem a munkanélküliség problémáira, hanem a munkaerőhiány csökkentésére, a hiányszakmák körének szűkítésére kell megoldást keresni. A Jászberényben gazdasági tevékenységet végző vállalkozások fejlődése, növekedése közös érdek, amelyben a város vezetése különböző beruházásokkal, támogatási programokkal, hiányszakmák népszerűsítésével és közös párbeszédekkel, fórumokkal próbál segíteni. A gazdaság szereplőivel folyamatos a párbeszéd, a fórumokon elmondhatják problémáikat, véleményüket és azokat a megoldásra váró feladatokat, amelyben az önkormányzat segíteni tudja őket.

A helyi adóbevételekben 80% körüli részesedést elfoglaló helyi iparüzési adónál kiemelendő, hogy az adóbevétel 62%-át az első 20 legnagyobb adófizető teljesítette 2017-ben. A város adóbevételének volumenében kiemelkedően teljesítő nagyvállalatok közül az Electrolux Lehel Kft. és a Jász-Plasztik Kft. Jász-Nagykun-Szolnok megye legnagyobb munkaadóiként is elismert cégek. A 2017. évi helyi iparüzési bevallások adatai alapján a legnagyobb helyi iparüzési adófizetők a befizetés mértéke szerinti csökkenő sorrendben:

ELECTROLUX LEHEL KFT.

JÁSZ-PLASZTIK KFT.

NEM JÁRULT HOZZÁ A NEVÉNEK KÖZLÉSÉHEZ

DOMETIC ZRT.

NEM JÁRULT HOZZÁ A NEVÉNEK KÖZLÉSÉHEZ

FORTACO ZRT.

NEM JÁRULT HOZZÁ A NEVÉNEK KÖZLÉSÉHEZ

TREND KFT.

NEM JÁRULT HOZZÁ A NEVÉNEK KÖZLÉSÉHEZ

SAMYANG EP MAGYARORSZÁG KFT.

JÁSZ-PLASZTIK RENT KFT.

HOLOCHER+BAUER KFT.

SIGNÁL-PRINT KFT.

CO-OP STAR ZRT.

MOLTEAM KFT.

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.

JÁSZ-PLASZTIK AUTÓCENTRUM KFT.

NEM JÁRULT HOZZÁ A NEVÉNEK KÖZLÉSÉHEZ

NEM JÁRULT HOZZÁ A NEVÉNEK KÖZLÉSÉHEZ

AMOND KFT.

Az önkormányzat fontosnak tartja a nagy adófizető vállalkozók véleményét az általuk befizetett adóforintok felhasználásával kapcsolatosan is, ezért 2014-től lehetővé tette az 1 millió Ft feletti adófizetők részére, hogy a megfizetett helyi iparüzési adójuk egy részét megcímkézhessek különböző alapok számára. A rendelet bevezetésekor a Szakképzési

Ösztöndíj Alap javára lehetett felajánlani az adó 1%-át. A 2017. évtől azok az adózók, akiknek a tárgyévet megelőző adóévre megfizetett adója meghaladja az 1 millió forintot, rendelkezhetnek a helyi iparüzési adó 2%-ának a Szakképzési Ösztöndíj Alap és további 3% elosztásával az Oktatási Alap, a Kulturális Alap, az Egészségügyi Alap, a Szociális Alap, a Környezetvédelmi Alap, a Sport Alap és/vagy Infrastruktúra Alap részére történő felajánlásról. 2017-ben 188 adózó élhetett a felajánlási lehetőséggel, akik az összes helyi iparüzési adóbevétel 90%-át fizették meg. 2017-ben a szakképzési ösztöndíjra fordítható felajánlás összege 12,9 millió Ft volt az előző évek átlagos 7 millió Ft-jával szemben. Az oktatási alapba 2,5 millió Ft, a kulturális alapba 534 eFt, az egészségügyi alapba 4,2 millió Ft, a szociális alapba 0 Ft, a környezetvédelmi alapba 43 eFt, a sport alapba 545 eFt és az infrastrukturális alapba 19,6 millió Ft felajánlást érkezett, összesen 36 adózótól 40,3 millió Ft összegben.

Összegzésként elmondható, hogy a Jászberényben bevezetett helyi adók megfizetésében évről évre kiemelten teljesítenek a helyi lakosok és vállalkozások. Adóbefizetésükkel hozzájárulnak a város fejlődéséhez, a kitűzött célok megvalósításához és ezzel a város jövőjének alakulásában is meghatározó szerepet töltenek be, amiért köszönet illeti meg őket.